

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Ured Županije

KLASA: 053-02/13-01/356
URBROJ: 2170/1-01-01/5-16-4
Rijeka, 4 svibnja 2016.

N A C R T
PRIJEDLOGA ODLUKE O OSNIVANJU
ANTIKORUPCIJSKOG POVJERENSTVA NA PODRUČJU
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Pročelnik

Goran Petrc, prof.

Materijal izradio:

Davor Mihelčić, dipl.iur.

I. PRAVNI OSNOV

Točkom 17. Akcijskog plana za 2015. i 2016. godinu uz Strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine („Narodne novine“, broj 79/15) predviđena aktivnost je izrada upute za donošenje akcijskih planova na razini županija i Grada Zagreba koji uključuju osnivanje antikorupcijskih povjerenstava.

Člankom 52. točkom 23. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/09, 9/13 i 25/13-pročišćeni tekst) propisano je da Župan donosi opće i pojedinačne akte, te zaključke sukladno zakonu i drugim propisima, te aktima Skupštine.

II. OBRAZLOŽENJE

a) Uvod

Dana 2. veljače 2016. g. Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) obratilo se dopisom županijama naglašavajući da je „**Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine** („Narodne novine" broj 26/15), a riječ je o dokumentu kojeg je donio Hrvatski sabor, temeljni dokument koji definira politiku suzbijanja korupcije u Republici Hrvatskoj. Nadalje, napominju da je kao jedno od strateških područja gdje postoje veliki koruptivni rizici prepoznata i lokalna i područna (regionalna) samouprava. Prema mišljenju Ministarstva izuzetno je važno u borbi protiv korupcije intenzivirati aktivnosti u cilju suzbijanja i prevencije korupcije na lokalnoj i regionalnoj (područnoj) razini, a sve sa svrhom otkrivanja i sprječavanja korupcije u poslovima iz njihovog samoupravnog djelokruga.

Iz tog je razloga, ističe Ministarstvo, **Akcijskim planom za 2015. i 2016. godinu uz Strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine** (u daljnjem tekstu: Akcijski plan), a koji je Akcijski plan donijela Vlada Republike Hrvatske dana 16. srpnja 2015. godine, među ostalim, pod rednim brojem 17. predviđena aktivnost „Izrada upute za donošenje akcijskih planova na razini županija i Grada Zagreba koji uključuju osnivanje antikorupcijskih povjerenstava".

Predviđeno je da antikorupcijska povjerenstva budu radna tijela predstavničkih tijela županija i Grada Zagreba. Glavni ciljevi osnivanja antikorupcijskih povjerenstava su jačanje transparentnosti, odgovornosti i integriteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te suzbijanje korupcije na njihovom području. Osnovni preduvjet za ostvarenje ciljeva je donošenje antikorupcijskih planova.

Ministarstvo je u prilogu dopisa dostavilo **Uputu za donošenje akcijskih planova na razini županija i Grada Zagreba koji uključuje osnivanje antikorupcijskih povjerenstava** koja sadrži smjernice za donošenje akcijskih planova na razini županija.

Prema Uputi, pri izradi antikorupcijskih planova preporučljivo je da županije koriste sljedeću metodologiju za procjenu korupcijskih rizika:

1. provedba ankete među stanovništvom na njihovom području o korupciji i percepciji korupcije,

2. analiza koruptivnih rizika (samoprocjena) te izrada izvješća,

3. donošenje akcijskog plana za suzbijanje korupcije

U nastavku se daje sažetak preporuka Ministarstva vezano uz korištenje metodologija za procjenu korupcijskih rizika.

1. Provedba ankete među stanovništvom na njihovom području o korupciji i percepciji korupcije

Preporučljivo je da se anketa provede preko online anketnog upitnika u anonimnom obliku kako bi dobiveni odgovori bili što vjerodostojniji.

2. Analiza koruptivnih rizika te izrada izvješća

Jedinicama se preporuča da prilikom istraživanja i identifikacije rizika kao metode istraživanja primjene: procjenu otpornosti djelatnika na korupciju, anketiranje djelatnika, procjenu odnosa tijela jedinica s javnošću te da analiziraju slučajeve korupcije kod djelatnika (ukoliko ih je bilo). Kao tehnike istraživanja i identifikacije rizika preporuča se koristiti: prikupljanje informacija iz već postojećih izvora (istraživanja, izvješća, nalazi, itd.) i njihovo preispitivanje, prikupljanje informacija iz anketa, prikupljanje informacije od ciljnih skupina te opservacije na licu mjesta.

Na razini jedinica koruptivnim rizicima posebno su, prema stavu Ministarstva, izložena sljedeća područja:

- a) proračun (prihodi i rashodi),
- b) upravljanje imovinom,
- c) prostorno planiranje i izdavanje dozvola,
- d) javna nabava,
- e) zapošljavanje,
- f) sukob interesa,
- g) etika i integritet,
- h) pristup informacijama.

a. Proračun (prihodi i rashodi)

Kako bi se smanjili korupcijski rizici pri korištenju proračunskih sredstava potrebno je na propisani način usvojiti proračun te isti objaviti u službenom glasilu županije kao i na mrežnim stranicama.

Preporučljivo je da jedinice prije dovršenja proračuna provedu postupak savjetovanja s građanima.

Kontinuirano treba pratiti ostvarivanje prihoda i izvršavanje rashoda tijekom godine te o istome godišnje i polugodišnje izvještavati županijske skupštine. Izvješće o izvršavanju proračuna također treba biti transparentno objavljeno na stranicama jedinica. Radi lakšeg upoznavanja građana s njihovim proračunima preporučljivo je da jedinice izdaju vodiče za građane. Preporuča se jedinicama da unutar rubrike proračun osiguraju i podrubriku u kojoj će biti razvidan popis dodijeljenih sponzorstava i donacija.

Također, u Uputi se navodi da je 2015..g. donesena Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ broj 26/15). Da bi se osigurala transparentnost raspolaganja sredstvima poželjno je objavljivati natječaje i javne pozive i formirati povjerenstva za pregled i ocjenu pristiglih zahtjeva.

Upravljanje imovinom

Jedinice u svom vlasništvu imaju značajnu imovinu (pokretnine, nekretnine, vrijednosne papire itd.). Stjecanje i otuđivanje pokretnina i nekretnina te raspolaganje ostalom imovinom mora biti planirano u proračunu jedinice i provedeno u skladu sa zakonom. Glede upravljanja imovinom, s obzirom na njihove ovlasti, koruptivnim rizicima, stav je Ministarstva, posebno su izloženi nositelji izvršne vlasti (načelnici, gradonačelnici i župani) te je potreban nadzor nad njihovim radom.

b. Prostorno planiranje i izdavanje dozvola

Korupcijski rizici postoje kod izrade i donošenja postornog plana kao jednog od najznačajnijih strateških dokumenata. Stoga je potrebno prilikom njegove izrade uključiti što više stručnih kadrova i predstavnike zainteresirane javnosti. Prostorni planovi trebali bi biti javno dostupni na internetskim stranicama jedinica.

Županije i Grad Zagreb, kao jedinice regionalne samouprave, nadležni su za izdavanje dozvola (građenje, legalizacija, linijski prijevoz i dr.), kao i za sklapanje

ugovora o koncesijama (zdravstvo, lovstvo i dr.). Kako bi se u ovom području spriječili koruptivni rizici, potrebna je kontinuirana edukacija službenika koji sudjeluju u tim postupcima kao i uvođenje informatičkih tehnologija kako bi se što više smanjili neposredni kontakti između službenika i građana, pa time i potencijalna pojava koruptivnih radnji.

c. Javna nabava

Javna nabava, s obzirom na velike vrijednosti nabave usluga, opreme i radova podložna je korupcijskim rizicima. Potrebno je provoditi nadzor i nad bagatelnom javnom nabavom. Kako bi se smanjili korupcijski rizici u ovom području potrebna je stalna edukacija zaposlenika koji provode postupke javne nabave, a isti moraju posjedovati odgovarajuće certifikate kako bi što kvalitetnije primjenjivali Zakon o javnoj nabavi. Jedinicama se preporuča da donesu vlastite procedure i naputke za provođenje pojedinih postupaka javne nabave. Sudionici u postupcima javne nabave trebaju potpisati izjavu o nepristranosti i povjerljivosti. Preporuča se razgraničiti dužnosti osoba zaduženih za pripremu tehničke dokumentacije od samog provođenja postupka javne nabave i nadzora realizacije postupka i ugovora.

Kako bi se poštivalo načelo transparentnosti, jedinice, ukoliko već ne objavljuju na vlastitim internetskim stranicama, trebaju objavljivati planove nabave kao i ostale podatke u vezi predmeta javne nabave (registar ugovora, javni natječaji, popis povezanih tvrtki i dr.), s obzirom da je i to njihova zakonska obveza prema Zakonu o javnoj nabavi („Narodne novine“ broj 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Iako Zakonom nije propisana obveza objave internog akta o tzv. bagatelnoj nabavi, preporuča se da jedinice isti objave s obzirom da je Akcijskim planom za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave predviđena aktivnost koja uključuje obvezu registra bagatelne javne nabave.

d. Zapošljavanje

U ovom području također postoji prostor za povećanje transparentnosti i smanjenje korupcijskih rizika. Jedinice imaju obvezu donijeti i javno objaviti Plan prijma za službenike i namještenike, uključujući i vježbenike. Natječaji se trebaju objavljivati u službenim glasilima („Narodne novine“, Hrvatski zavod za zapošljavanje, web jedinica). Kako bi se osigurala što veća nepristranost potrebno je formiranje neovisnih povjerenstava radi provjere pismenog znanja i razgovora s kandidatima. Kako bi se podigla razina transparentnosti potrebno je preko odgovarajućeg linka obavijestiti kandidate o svim dodatnim informacijama o provedbi postupka natječaja, a preporučuje se da sastav komisija i rezultati natječaja budu javno dostupni putem web stranice.

e. Sukob interesa

Zbog boljeg poznavanja propisa iz ovog područja i brojnih dilema koji se javljaju u vezi sukoba interesa dužnosnika, potrebna je češća edukacija ne samo dužnosnika već i službenika u jedinicama. Glede provođenja edukacija jedinicama se savjetuje da kontaktiraju Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa.

f. Etika i integritet

Jedinice, ukoliko već nemaju, trebaju donijeti posebne etičke kodekse za dužnosnike i službenike, kako bi se propisala odgovarajuća pravila ponašanja dužnosnika i službenika prema građanima. Uz to potrebno je imenovati etičke povjerenike i etička povjerenstva kako bi se kvalitetnije nadzirala primjena etičkih kodeksa. Pažnju treba obratiti i na donošenje internih akata kojim bi se regulirali darovi i naknade od poslovnih partnera i poslovnim partnerima.

g. Pristup informacijama

Jedinice kao tijela javne vlasti na vlastitim web stranicama trebaju proaktivno objavljivati informacije sukladno članku 10. Zakona o pravu na pristup informacija („Narodne novine“ broj 25/13 i 85/15), kako bi javnost dobila uvid u to što navedena tijela rade. Objavnom što većeg broja informacija na internetskim stranicama ujedno se smanjuje broj pojedinačnih zahtjeva za istom informacijom. Uz to trebaju, ukoliko ih već nemaju, imenovati službenike zadužene za informiranje koje je potrebno kontinuirano educirati kako bi kvalitetnije izvršavali svoje obveze glede prava na pristup informacijama.

3. Donošenje Akcijskog plana za suzbijanje korupcije

Zadnji korak prije donošenja akcijskog plana za suzbijanje korupcije je izrada nacrtu akcijskog plana. Preporuča se da se za izradu akcijskog plana na razini jedinica formiraju koordinacijske radne skupine koje bi osim stručnih službenika u svom sastavu imale i predstavnike zainteresirane javnosti (medija, nevladinih organizacija, sindikata, istaknutih stručnjaka). Iste bi trebale analizirati korupcijske rizike unutar jedinica kako bi se vidjelo kakvo je trenutno stanje i donijele preporuke za poboljšanje.

Prije donošenja samog akcijskog plana potrebno je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, preporučljivo u trajanju od 30 dana sukladno članku 11. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj 25/13 i 85/15). Jedinice u okviru savjetovanja trebaju objaviti: nacrt akcijskog plana za suzbijanje korupcije, obrazložiti razloge i ciljeve za njegovo donošenje, pozvati javnost da dostavi svoje prijedloge i mišljenja s naznakom roka i načina dostave (adresa, obrazac i sl.). Nakon završetka savjetovanja potrebno je izraditi i objaviti izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću koje sadrži sve zaprimljene prijedloge i primjedbe te razloge za njihovo prihvaćanje ili neprihvaćanje. Završno je potrebno nacrt akcijskog plana za suzbijanje korupcije i izvješće o savjetovanju dostaviti predstavničkom tijelu jedinice na donošenje.

Jedinicama se preporuča da akcijske planove za suzbijanje korupcije strukturiraju po područjima gdje su prepoznati korupcijski rizici te da za ista područja odrede mjere, odnosno aktivnosti s jasno određenim nositeljima i rokovima provedbe.

Poseban naglasak pri izradi i donošenju pojedinih mjera odnosno aktivnosti u akcijskim planovima treba posvetiti mogućnosti provedbe nadzora nad istima te je stoga potrebno odrediti jasne pokazatelje provedbe. Preporuča se da nadzor nad provedbom aktivnosti provode antikorupcijska povjerenstva jedinica te da najmanje jedanput godišnje podnose izvješće o svom radu, provođenju aktivnosti te potrebi izmjena i dopuna akcijskih planova županijskim skupštinama jedinica.

- b) Nacrt prijedloga Odluke o osnivanju Antikorupcijskog povjerenstva na području Primorsko-goranske županije

Donošenju Akcijskog plana suzbijanja korupcije trebalo bi prethoditi osnivanje Antikorupcijskog povjerenstva jer bi upravo Antikorupcijsko povjerenstvo, kao radno tijelo Županijske skupštine, bilo zaduženo za izradu spomenutog Plana.

Budući se predloženom Odlukom o osnivanju Antikorupcijskog povjerenstva namjerava mandat članova Antikorupcijskog povjerenstva vezati uz mandat saziva Županijske skupštine Primorsko-goranske županije to bi osnovni i, zapravo, jedini zadatak Antikorupcijskog povjerenstva osnovanog u ovom skupštinskom sazivu bio izrada Prijedloga akcijskog plana za suzbijanje korupcije koji bi potom bio dostavljen na usvajanje ovom sazivu Županijske skupštine.

Nakon što bi idući saziv Županijske skupštine odmah na početku mandata pristupio imenovanju članova Antikorupcijskog povjerenstva, to bi Antikorupcijsko povjerenstvo odmah bilo u prilici provoditi aktivnosti iz Akcijskog plana.

Prema predloženoj Odluci Antikorupcijsko povjerenstvo ima predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova koje, na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i dodjelu povelja i priznanja, bira Skupština iz reda članova Skupštine. Predsjednik i dva člana biraju se iz reda predstavničke većine, na prijedlog predstavničke većine, a zamjenik predsjednika i jedan član biraju se iz reda predstavničke manjine, na prijedlog predstavničke manjine.

Preostali članovi Antikorupcijskog povjerenstva (4) izabrali bi se iz reda policije, pravosuđa, državnog odvjetništva i porezne uprave.

III. IZNOS SREDSTVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ODLUKE

Za provođenje ove Odluke potrebno je osigurati sredstva u Proračunu Primorsko-goranske županije za 2016. godinu jer bi članovi Antikorupcijskog povjerenstva imali pravo na naknadu za rad.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog, predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese zaključak kako slijedi:

Na temelju točke 17. Akcijskog plana za 2015. i 2016. godinu uz strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine ("Narodne novine", broj 79/15), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine", broj 23/9, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 2. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/14, 16/15 i 3/16) Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2016. godine, donio je sljedeći

Z a k l j u č a k

Utvrđuje se Prijedlog odluke o osnivanju Antikorupcijskog povjerenstva na području Primorsko-goranske županije te se prosljeđuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Na temelju točke 17. Akcijskog plana za 2015. i 2016. godinu uz strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine ("Narodne novine", broj 79/15), članka 28. točke 22. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine", broj 23/9, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst) Županijska skupština Primorsko-goranske županije na ___ sjednici održanoj _____ 2016. godine donijela je

ODLUKU

o osnivanju Antikorupcijskog povjerenstva na području Primorsko-goranske županije

Članak 1.

Ovom se Odlukom osniva Antikorupcijsko povjerenstvo na području Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) kao radno tijelo Županijske skupštine (u daljnjem tekstu: Skupština) te se određuje sastav, djelokrug i način rada Povjerenstva.

Članak 2.

Zadaci Povjerenstva su:

- procjenjivanje korupcijskih rizika na području Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županija) te predlaganje i osmišljavanje mjera za njihovo sprječavanje kroz izradu prijedloga Akcijskog plana zuzbijanja korupcije (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) te predlaganje njegovih izmjena i dopuna,
- informiranje građana o provedbi Akcijskog plana i načinu prijave uočenih pojava i slučajeva korupcije, te sustavno praćenje podataka o pojavama koruptivnog ponašanja,
- predlaganje mjera jačanja odgovornosti i transparentnosti u radu predstavničkih i izvršnih tijela na području Županije,
- edukacija o štetnim posljedicama korupcije posebno kroz organiziranje tematskih sjednica i okruglih stolova o korupciji u pojedinim područjima,
- podizanje ukupne svijesti javnosti o štetnosti korupcije .

Članak 3.

Povjerenstvo ima predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana Povjerenstva biraju se iz reda članova Skupštine na način da se predsjednik i dva člana biraju iz reda predstavničke većine na prijedlog predstavničke većine, a zamjenik predsjednika i jedan član iz reda predstavničke manjine na prijedlog predstavničke manjine.

Četiri člana Povjerenstva biraju se iz reda:

- Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, Policijske uprave primorsko-goranske
- Županijskog suda u Rijeci
- Županijskog državnog odvjetništva u Rijeci
- Ministarstva financija, Porezna uprava, Područni ured Istra, Hrvatsko primorje, Gorski kotar i Lika

Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Povjerenstva bira Skupština na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i dodjelu povelja i priznanja.

Članak 4.

Povjerenstvo radi na sjednicama.

Na način rada Povjerenstva primjenjuju se odredbe Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije kojima se uređuje način rada radnih tijela Skupštine.

Članak 5.

Članovi Povjerenstva, kada su nazočni sjednici, imaju pravo na naknadu u visini dnevnice koja se priznaje službenicima upravnih tijela Primorsko-goranske županije.

Osim naknade iz stavka 1. ovoga članka članovi Povjerenstva imaju pravo i na naknadu prijevoznih troškova od mjesta stanovanja do mjesta održavanja sjednice, ako je mjesto stanovanja više od 20 kilometara udaljeno od mjesta održavanja sjednice.

Članak 6.

Povjerenstvo izvješćuje Skupštinu o svom radu jednom godišnje.

Članak 7.

Mandat članova Povjerenstva traje do isteka mandata pojedinog saziva Skupštine.

Članak 8.

Stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavljat će upravno tijelo u kojem se obavljaju poslovi za Skupštinu.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“.